

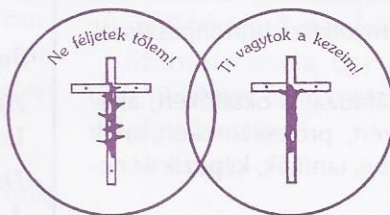
JOBIB

Máté 25,36: „...Börtönben voltam és felkerestetek.”

LÁTOR

A megvetettek pasztorációját és szociális gondozását végzők lelkeségi és módszertani lapja
Internet partnerünk a TiszaNet • http://www.tiszanet.hu/mecses_majzik/

A MÉCSES LELKISÉG LAPJA

1998 szeptember/október

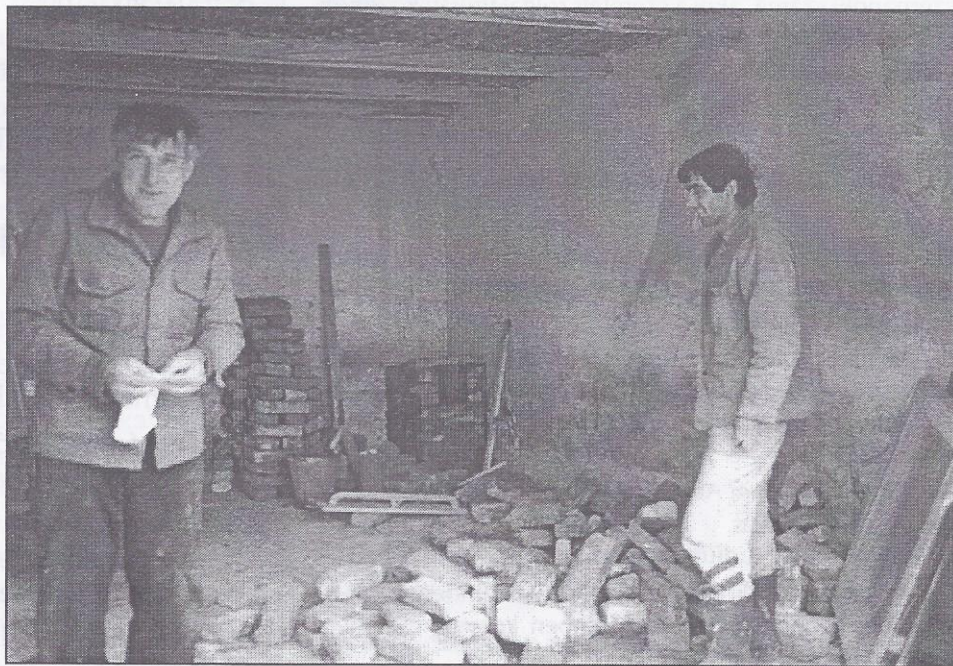
V. évf. 5. szám

Folyóiratunk az **OBmT** Országos Bűnmegelőzési Tanács anyagi támogatásával jelenik meg

Kérjünk, hogy adhassunk!

(Lukács 11,1-13)

Otthonaink életéből: **Alsószenttamás**

Építkezés: fajtatekkészítő műhely létesül

Remélhetőleg még az ősszel elkészül az új műhely, ahol már megfelelő körülmények között dolgozhatunk.

Szeptemberi imaszándékok

6. Imádkozzunk az első nemzetközi börtönpasztorációs konferencia sikeréért!

13. Imádkozzunk azokért az áldozatos oktatókért, általános és középiskolai tanárokért, professzorokért, akik önzetlenül, bejárva a börtönökbe, tanítják, képezik és nevelik a fogvatartottakat.

20. Imádkozzunk a büntetés-végrehajtás összes dolgozójáért, hogy Szent Adorján – a védőszentjük – napján lelkükben is töltekezzenek!

27. Imádkozzunk a börtönökben tanuló elítéltekért, hogy az ott szerzett tudás lelkük és a társadalom javát szolgálja.

Októberi imaszándékok

4. Adjunk hálát Urunknak, mert a szükségleteinket – sokszor váratlan módon és úton – mindig biztosítja!

11. Adjunk hálát a Szentléleknek, mert a szeretetszolgálatunkat és tevékenységünket irányítja és erősíti. Kérjük Őt, hogy kegyelmét árássa ki minden emberre, de leginkább a bűntől sújtottra!

18. Adjunk hálát Istenünknek, hogy a börtönpasztorációs munkánk során az ökumenikus együttműködés örömteli és eredményes legyen!

25. Adjunk hálát Istenünknek azért, mert hazánkban is terjed a katolikus diakonátus, növekszik a diakonusok (szerpapok) száma, akik a szeretetszolgálatukat, közöttük a társadalom peremén élő, megvetett testvéreink szolgálatát, felekezeti különbség nélkül végzik!

Novemberi imaszándékok

01. Imádkozzunk elhunyt hozzátartozóinkért, de imádkozzunk az élő, a bűnben élő testvéreinkért is, hogy elkerüljék az örök halált!

08. Imádkozzunk a minél szélesebb és mélyebb ökumenizmusért, hogy mindig őszintébben, egymás iránti szeretetünkben együttműködhessünk az evangelizálásban és a karitásban!

15. Kérjük Mennyei Atyánkat, hogy szent eleinket – életüket és alkotásaikat, tetteiket – tanulmányozva a ma kihívásának is meg tudjunk felelni.

22. Krisztusunk! Királyunk! Fogadj be minden nyomorultat országodba! Nagy dicsőségben kegyelmezz minden bűnösnek! Mindnyájunknak!

29. Imádkozzunk azért, advent szent időszakában fel tudjunk készülni a születő Isten befogadására. Imádkozzunk azért, hogy minél több bűnös embert, a börtönön belül és kívül, megérintsen Jézus születése!

A tartalomból

Jubileum a világ börtöneiben	4
<i>Apostol Pál</i>	
In memoriam Kisfaludy Béla	5
<i>Dr. Végh József</i>	
A médiaszörnyek nem evilágiak	6
<i>Katus Ferenc</i>	
Életünk legfőbb forrása	9
<i>Ifj. Lele József</i>	
„Azúta böcsülöm a hajléktalanokat”	10
<i>Dr. Végh József</i>	
Tanulságos levelek	13
Paško Tomić–Višnja Bunata Blagović.	
Az elítéltek rehabilitációjának jogi és elméleti keretei Horvátországban.	14

FIGYELEM!

A Börtönpasztorációs Konferencia elmarad!

Ismételten felhívjuk mindenki figyelmét, hogy november 4–5–6-ra tervezett nemzetközi börtönpasztorációs Konferenciánkat 1999. április 8–9–10-én tartjuk.

(Lásd a hátsó borítólapot)

Figyelem!

- Közeledik Urunk születésének napja. Készüljünk fel az egyszeri karácsonyi csomagküldő akciónkra!
- Tagságmegújító nyilatkozatunkat (e számban található) töltsük ki és küldjük a Központba!
- Rendezzük az elmaradt tagdíjat és folyóirat-előfizetéseket!
- Készüljünk az 1999. évi tagdíj és Jobb Lator előfizetésre. Csekket a 11-12. havi számunkban küldünk.

Dicsértessék a Jézus Krisztus!

Zöldi Pál barátom a templomépítést és a lerombolt templomok újjáépítését, a legmagasztosabb emberi tevékenységek egyikének nevezte. Isten háza építésének...

De Isten háza építésének nevezte azt a tevékenységet is, amikor az emberi lelkeket igyekszünk alkalmassá tenni Isten lakóhelyéül, amikor a lerombolt, leégett emberi lélektemplomokat igyekszünk az Isten befogadására előkészíteni.

Zöldi Pál szerint tehát mi is templomépítők vagyunk! Szavai nyomán megrendültem. Új megvilágítást kapott a tevékenységünk... Rangra emelkedett. A templomépítő rangjára! E rang örömet nyújt, tudatos munkára kötelez és felelősséggel jár! Feltételezi (mert másképp nem lehet – legalábbis huza-mosabb ideig és eredményesen károsodás és károkozás nélkül – dolgozni) az elkötelezettséget és a hivatástudatot. Feltételezi az Istent szerető szolgálatot. Mert templomot építeni csak alázatos szívvel és hódolattal lehet... Nem elég csak a téglát hordani, követ faragni, a fát ácsolni, oltárt emelni, harangot önteni, de Istennek ajánlva a munkánkba a lelkünket is adnunk kell! A lelkünkben is egy részt, de legjobb, ha az egész részt beleépítjük az az épülő, újjáépülő templomba...

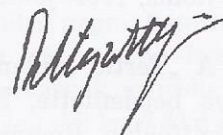
A Mindenható Atyánk számunkra, akik a Mécses Szeretetszolgálat Magyar Börtönpasztorációban szolgálunk, a templomépítő feladatát bízta. Döbbenjünk rá erre a tényre! Igen! Templomot, templomokat kell újjáépíteni, a lélek templomát, azokat, amelyek már félig vagy egészen romba dőltek, azokat, amelyek kiégtek! Bűnelkövetőket, bebörtönzött gyilkosokat, rablókat, erőszaktevőket, tolvajokat és szélhámosokat – a testvéreinket – kell megmentenünk a boldog örök életre azzal, hogy a rájuk irányított szeretetünkkel, az evangéliumi örömhír megismertetésével, a példamutatásunkkal, a felkarolásukkal és átölelésükkel, a szabadulásra való felkészítésükkel és az önálló életvitelre nevelésükkel, az egyház életébe való bekapcsolásukkal Isten felé tereljük őket. Tudom és tapasztalom, hogy az egyedül nekünk nem sikerülhet. Csak Krisztus és a Lélek által. Úgy, hogy magunkat Isten kezének teljesen átadjuk...

Miért éppen minket választott az Atya erre a feladatra? Erre az igazán nehéz és felelősségteljes, megtisztelő feladatra? Nem tudhatjuk. De büszkéek lehetünk rá. Büszkéek – de csak addig, ameddig ez a büszkeség a feladat végzésében elegendő öntudatot ad. Csak addig míg a büszkeségünk arra int és

kényszerít, hogy térdeborulva adjunk hálát Istennek azért, hogy bízott bennünk és alkalmasnak ítélte a templomépítő munkára.

Szentháromság Egy Isten! Adj erőt, hitet, kitartást, türelmet és szeretetet, hogy a bizodalmadnak megfelelhessünk!

Amen.

Krisztus sebei

Ha te sem vagy
irgalmas azokhoz,
akiket méltán vet meg a világ:
„bűnösökhöz”,
eltévelyedettekhez,
sőt gonosztevőkhöz,
akkor ki fogja
Krisztus irgalmát közvetíteni feléjük?

Krisztus sebei ők,
nem feltépni, hanem gyógyítani kell őket

Láthatatlan koszorú

A dicsőség koszorúja a világ hívsága.
A te láthatatlan koszorúdat
meleg szeretetből és hűségből fonja
Isten azokban a szívekben,
akikhez elvitted Őt

Jubileum A. D. 2000

International Commission of Catholic Prison Pastoral Care

Jubileum a világ börtöneiben

Róma, 1998. június 23.

A „Tertio Millennio Adveniente”-ben a Szentatyja bejelentette, hogy a 2000. évi Jubileum a Szentföldön, Rómában és az egész világon a helyi egyházakban megünneplésre kerül. Ezzel kapcsolatban a keresztények részéről figyelmet kell fordítani a börtönben levő férfiakra és nőkre is.

Ezért egy „Jubileum a Börtönben” című eseményt tervezünk, amely a világ minden börtönében megünneplésre kerül. Bejelentés szerint a Szentatyja ellátogat valamelyik római börtönbe, ez jó alkalom volna minden püspöknek vagy képviselőjének, hogy a közösség lelki támogatásával, ellátogasson egyházmegyéje területén lévő valamelyik börtönbe és ott a jubileumi ünnepen részt vegyen.

Így a Jubileum a Börtönökben valóban a Jó Hír lehetne a harmadik évezred kezdetén.

Ez a Jubileum alkalmat teremt a „megtérésre, szabadulásra újraszerveződésre és újjáépülésre” akár személyes és strukturális szinten, akár a keresztény és a civil közösség szintjén. Ezért ezt nem szabad egy egyszeri ceremóniális alkalommá vagy populáris eseménnyé redukálni.

Mindezekért figyelmet kell fordítani a következő szempontokra:

1. a készülődés fokozására, a Szentléleknek szentelt ezévben és az Atyának szentelt következőben is, úgy, hogy a 2000. év igazán a Szentháromság éve az Üdvösség Szentévé lehessen:

2. a 2000. július 9. vasárnapi Jubileumra való közvetlen felkészülés konkretizálására, katekézissel és szentségekkel különösen a bűnbánat szentségével,

3. a legmegfelelőbb felkészülés megszervezésére ahhoz, hogy megéljük és a bebörtönzöttek megélhessék a Jubileumot azon a napon, amelyre azt kiűzték,

4. hogyan lehet bekapcsolni a tervbe a keresztény közösségeket, önkéntes aktivistákat és a szektorban (bírók, jogászok) dolgozó keresztény embereket,

5. annak biztosítására, hogy a Jubileum megünneplése ugyanazon a napon történjen az önkéntes aktivisták és azon alkalmazottak részére, akik nem

tudnak részt venni a börtönben tartandó ünnepségen.

A Jubileum alkalmával mi börtönlelkészek a bebörtönzöttekkel és az önkéntesekkel, valamint a szektorban dolgozó keresztényekkel együtt egy igaz élet alternatívára kaptunk meghívást.

Szeretnénk kérni a Szentatyát, hogy emelje fel szavát azok érdekében, akik nem beszélhetnek – a rabokért – az államoknál a hatóságoknál, szervezeteiknél és a szabad embereknél, azért hogy az emberi jogok területén is tiszteletben tartsák a Jubileum értékeit és a megbocsátás és feloldozás (indultum) iránti kezdeményezés történetét.

Továbbá szeretnénk kérni az egyházat, minden keresztény közösséget és a hívők közösségének minden egyes tagját, hogy kapcsolódjanak be lelki-ekben és gyakorlatban a rendezvényekbe.

Ezért kérjük tájékoztatni a börtönlelkészeket, önkénteseket és a polgári hatóságokat ezen eseményekről.

Biztosak vagyunk abban, hogy ez „alkalommal” látni fogja az Úr tettét, aki a Szentlélek sugalmazásával valóra váltja Jézus Krisztus küldetését, aki eljön 2000-ben is a „rabok szabadulására”.

Mons. Giorgio Caniato
General Inspectorate
Chaplains of the Italian Prisons

Rev. Leonard T. Kosatka, C. P.
President
International Commission of
Catholic Prison Pastoral Care

A Szentszék felhívásából, melyet Dr. Seregély István érsek úrnak, a Magyar Katolikus Püspöki Kar elnökének címeztek, csak részleteket közlünk.

Dr. Seregély István érsek úr, Gyulay Endre püspök úron keresztül megbízta dr. Majzik Mátyást, a katolikus börtönlelképásztori szolgálat megbízott vezetőjét, lapunk főszerkesztőjét, hogy készítse el a jubileumi szentét, illetve az azt megelőző idej és jövő évi előkészítő évek programtervezetét. A tervezet elkészült, a MKPK elfogadta, és jelenleg a Szentszéknél van jóváhagyáson, a Szentatyja áldását várva.

Elég neked az én kegyelmem...

In memoriam Kisfaludy Béla

Sok bánat és keserűség közepette egy öröme volt csupán, foglalkozni azokkal és szeretni azokat, akik valamiért bezárva éltek életüket. Sokat tanultunk tőle. Vitalitást, lendületet, szeretetet, reménykedést... Most pedig döbbenet állunk a tény felett, amit nem tudunk megváltoztatni: Elment!

Szinte riasztó, amikor Isten mondja ki ELÉG! Pedig most ezt éltük át. Egy szolgatársunk életére, szolgálatára mondta ki: Elég! De micsoda szeretettel: Elég neked az én kegyelmem!

Valahol az Alföldön jártunk egyszer. Falta a kilométereket az öreg Mercedes. Egy tanyát kerestünk, ahol egy apátlan család tengette életét. Apátlan, mert az apa börtönben volt. A falu, ahol megálltunk, csendes és kihalt volt. Csak egy kislány tolta a kerékpárt. Melléérve kérdeztük, hol találjuk a tanyát? Kit tetszenek ott keresni, mert több család lakik ott. Amikor megmondtuk, ő könnyes szemmel csak annyit válaszolt: mi vagyunk azok. Anyuval és Écsivel élünk ott! Öröm töltött el bennünket. Megtaláltuk őket. Hosszú és kátyús dűlőúton értünk hozzájuk. Elképzelhetetlen rendetlenség és cifra nyomorúság fogadott minket. A tető beszakadva, fóliával kijavítva, de színes tv állt a sarokban. Zsolnay kerámia a vitrinben, s hatalmas csikkhegy a sarokban. Döbbenet álltunk és először szóhoz sem jutottunk. Majd bejött a fiú, aki invitált bennünket, míg hazaér Anyu a tehenészetből, sétálunk és nézzünk szét. Lerobbant, hajdani virágzó gazdaság. Egy szárazmalom üres tornyába léptünk be, honnan bagoly menekült rémülten, letisztelve szerénységünket. – S nekünk ilyen helyzetben kellett reményt adni, békésnek lenni, mosolyogni. Tudtunk!

Mert elég neked az én kegyelmem...!

Szeptember volt. Bágyadtan sütött a nap. Ökörnyál úszott a levegőben, musttól és édes gyümölcstől részeg darazsak duhajkodtak a szőlők mentén, néha már egy-egy dió is le-lepottyant nagyot ugorva a fűbe. Egy autóra várok. Nézem a koraőszi délutánt, s akaratlanul is imádkozni kezdek. Belesimulok Isten tenyerébe. Ő pedig elringat. Sorsok futnak el lelki szemeim előtt. Vannak köztük szinte reménytelenek is, de találok közöttük biztatókat is. Jól esik, hogy merengésem közben odabújik hozzám kisfiam, meleg kezét a kezembe csúsztatja, rám néz: Szeretlek Apa! – mondja. Mikor érnek ide Béla bácsiék? Felelni már nem tudok, mert beáll az udvarba az öreg Mercedes. Erdélybe indulunk, no nem kirándulni, hanem valakit hazakísérni. A varázslatos

Székelyföldre. Aki mellettünk ül, furcsán nézi a készülődést. Mert a kistáska mellé odakerül egy kis füzetecske is: a Mindennapi kenyér. Ige minden napra. Bátorítás, fohász! – szükségünk is lesz rá. Az ég lassan besötétedik. Csak a csillagok sziporkáznak, mi pedig közelítünk a határhoz. Elcsendesedünk. Mi lesz? Akit szeretnénk hazajuttatni, ki lett utasítva az országból! – *Elég neked az én kegyelmem...!* – Néhány perc múlva túljutottunk. Senki nem szólt semmit! Megkönnyebbült sóhajtás a hátsó ülésről, egy csendesen elrebegett mondat: hazamegyünk! Hogy fogadnak majd?! Mi összenézünk Bélával. Értjük egymás tekintetét... Aztán sokszáz kilométer monoton zötykölődése következett a kiszámíthatatlan és rossz utakon. Ők aludtak, én vezettem. Szívemben béke honolt. Tudtam, az otthon a legjobb gyógyszer minden bajra és nyavalyára. Az édesanya a legjobb orvos a jajgató és megszeppent lélek sebére. S jött a hajnal. Brassó előtt voltunk már akkor. A Pojana mögül kezdett fényesedni az ég. Köd úszott a levegőben. Hideg volt. A fű már deresedett, néhány vándor kocogott előttünk az úton, sovány gebéiket hajszolva, lassan el-eloltva füstölgő fákláikat. – Sok év után találkoztam a családdal a „tékozló leánnyal”, s mint a példázatban, itt is öleléssel! ... Könnyes szemmel búcsúztunk: tudtuk hazaérkezett, aki ránk volt bízva. Béla jellegzetes mosolyában is ott bújkált két könnyecsepp. Öreg! Nem volt hiába! Vigyázott ránk a Jó Isten!

Aztán még megpihentünk a Szent Anna-tónál. Barátomból itt szakadt ki először: de szép! Halod a csöndet?! Ahogy az égretörő toronymagas fenyők között mozdulatlanul állt a fekete víztükör és árnyékunk egygyévált az örök természettel. Isten tenyerén éreztük magunkat a ropogóan kristálytisza légben.

Ma már része lett a csöndnek, megélve: *Elég neked az én kegyelmem!*

Az utat azóta is rovom. De nélküle. A szeretetet ma is továbbítom, testileg nélküle. Lélekben ma is velem van. Nem is tudnék szolgálni e nélkül az emlék nélkül.

S látom az utolsó stációt. Egy tölgyfa koporsót s körüllötte a síró, vagy megdőbbszent arcokat... Ahogy utána nézünk, amikor Ági mellé kerül az utolsó bölcsőben... Itt nyugszik várva Krisztusát... Elment... Valamit keresek...

Elég neked az én kegyelmem, mert az én erőm erőtlenség által végeztetik el! (2. Korinthus 12:9)

Apostol Pál

A médiaszörnyek nem evilágiak!

Bizonyos cselekményfajták esetén az állam kiveszi a sértett kezéből a bosszút, a megtorlást, a büntetést. Ebben elismerésre méltó szándék vezet: az érintettek anyagi helyzetéből, az eset súlyának, illetve a megfelelő büntetés nagyságának eltérő megítéléséből eredő óhatatlan különbségek kiküszöbölése.

Meg akarja tehát akadályozni, hogy egy hatalmas, befolyásos vagy éppen csak dúsgazdag sértett kegyetlen vagy aránytalan bosszút álljon az őt ért sérelemért, de azt is, hogy az elkövető ne maradjon büntetlenül sem a sértett esetleges szegénysége miatt, mert az nem lenne képes a perköltségeket saját erőből kiállni.

Igen ám, de igazságos büntetés ide, arányos büntetés oda, ritka esetben születik békesség és megnyugvás a nyomukban, akár a konkrét esetek, akár az objektív büntetési tételek tekintetében. A közvélemény azonban sajnos csak ritkán képes eljutni az ügyek kapcsán az érett és felelős állampolgári gondolkodás ama szintjére, amit a bíróság ítéletével közvetíteni próbál. Globalizálódó világunkban egyre inkább a tömegtájékoztatás foglyai, túsza, koncai leszünk: sokkal inkább a tévével, rádióval, újságokkal kommunikálunk már, mint egymással; saját érzéseink, érzékeink helyett szuggessziójuk dönti el, biztonságban érezzük-e magunkat, vagy nem. Úgy értékeljük a minket környező világot, ahogy ezek mutatják, nem ahogy magunk érzékeljük.

A tömegkommunikáció e túlhatalma birtokában emberi értelmünk információfüggésével, lelkesülésünk ingerfüggésével visszaélve nekünk szít bennünket egy-egy jelenségnek, melyet részben maga teremtett a különböző médiумok szenzációhajász és rikoltóra színezgető „tudósításaival”, ahogy egy-egy világbotrányban egymásra tromfolva vájkálnak egyre aljasabb „háttér információk”, egyre vadabb „értelmezési lehetőségek”, egyre sokkal több „dimenziók” után. És nincs rá lehetőség, hogy meghallgattassék a másik fél is. A médiával szemben nincs másik fél! Annyit látunk a valóságból, amennyit meg képes, meg akar mutatni. Szörnyekkel, embertelen rémalakokkal ijesztget, akikről kívülről senki sem gondolná, micsoda borzalmak hona lelke, és „mégis milyen enyhe ítéletet kaptak, mindjárt kint is vannak, és csinálhatják újra”. Mi pedig akár máris „szabadon” retteghetünk előre tőlük is meg csak úgy általában is, hisz

„saját fejünk szerint is világos”: bárki lehet ilyen szörnyeteg, mégpedig annál inkább, mennél kevésbé gondolnánk róla.

Az ítéletekkel szembeni általános elégedetlenség az igazságosan és arányosan megbüntetettek fejére hull vissza. Elítélésük tényét mintegy felhatalmazásként kezeli a közvélemény az „enyhe” büntetési tétel „korrigálására”: a szabadult minden elképzelhető téren való hátrányos megkülönböztetésére, kizorítására, ellehetetlenítésére, elnyomására.

Pedig a bűnnek a büntetés kiállása után megbocsátást kell nyernie! E megbocsátás nélkül semmi sem igazolja a büntetés jogosságát! A büntetés arra szolgál, hogy a bűnnel elkövetett rosszért meg lehessen vele fizetni, elviselésével a bűnt jóvá lehessen tenni! A büntetés kiállása után viszont a bűnt úgy kell tekinteni, mintha nem is történt volna meg! További megtorlásnak nincs helye, olyanok részéről pedig különösen nincs, akik a konkrét ügyről semmit sem tudnak nem is tudhatnak, ezért a bűncselekményt csak az aktuális közhangulatnak megfelelő előítéletek alapján értékelik. Minden okunk megvan feltételezni a szabadultról, hogy „jó útra tért”, míg csak erre rá nem cáfol. De ha ez a jóhiszemű bizalom nehezére is esne valakinek, azokat az indulatait semmiképpen sem szabad a szabadult nyakába varrnia, amelyeket a médiából ismert világfelháborodást keltő esetek ébresztettek fel, és amikhez annak még akkor sincs semmi köze, ha netán ugyanolyan bűncselekményért ítélték is el.

Mostanában sajnos a közhangulat nem kedvez a szabadulókkal szembeni objektivitásra törekvő magatartásnak. Még sincs lehetőségünk, mint erre törekedni. Rendkívül csábító és nagyon kényelmes dolog átengedni magunkat az előítéletek harsányan nyilvánvaló „igazságának”, a „közvélemény” magabizó erejének. Ám maradjunk meg a tények, a józan érvek mellett. Ne kelljen majd valaha utólag szégyellnünk magunkat, mikor egyszer esetleg saját bőrünkön tapasztalva rádöbbenünk, mit is követtünk el, mikor a közhangulathoz igazított előítéletünk miatt elfordultunk valakitől, aki méltónak ítélt minket, hogy bajában reménykedéssel, bizalommal hozzánk forduljon.

Dr. Végh József

Most történt

Alsószenttamásról (Alsószenttamás Társadalmi Rehabilitációs Otthon) a mórakalmi Mécses Tanyára helyeztünk át egy börtönből szabadult „vendégünket”, gondozottunkat.

Szokásunk szerint bemutattuk a helyi rendőrségnek, a több év előtti felajánlásunk értelmében. A vendégünkkel úgy Alsószenttamáson, mint a Mécses Tanyán elégedettek voltunk. Szorgalmas, magatartása példaértékű.

Október 8-án délután Mórakalom polgármestere keresett, és arra kért, hogy a vendégünket Mórakalomról távolítsuk el, mert a bűncselekményei miatt a városban nemkívánatos személyiség. Ha nem tesszük, akkor írásban fenyegetett meg bennünket.

A békesség és a vendégünk védelme érdekében a kérésnek másnap eleget is tettünk.

Hétfőn erről tájékoztattam a polgármester urat (telefonon). A polgármester úr megköszönte, majd azonnal arra kért, hogy a jövőben minden befogadni szándékozott emberünket vele beszéljük meg.

Válaszomban elmondtam, hogy gondozottunk eltávolítása egy gesztus volt a részünkről, de a „felügyeletre” vonatkozó kérése is, a védencünk „persona non grata”-nak nyilvánítása is, törvény- és alkotmány-ellenes. Még a polgármester-választás előtt is.

Megjegyzem, hogy a polgármester úr kérései nem csak egy büntetését kitöltött és az erre hivatott szervezetektől védelmet és segítséget, gondozást kérő ember személyiségjogait sértik, de sértők és megalázók a szervezetre nézve is.

Ha a gondozottunknak, tegyük fel, elegendő pénze lenne, és pl. a polgármester úr háza mellett venné meg az eladó telket, akkor vajon mit tehetne az önkormányzat vezetője?

Dr. Végh József előbbi cikke erre reagálva született. Egyébként a polgármester úr valóban kiváló ember, a városát fejleszti, az emberek szeretik, magam is tisztelem és becsülöm.

Imádkozzunk érte és minden polgármesterért, hogy valóban át tudják lépni önmaguk árnyékát. Imádkozzunk értük azért is, hogy ne csak a saját településük önös „érdekeit” szolgálják, de az egész hazánkat, az egész társadalmunkat is! (Ekkor szolgálják igazán a saját településük igazi érdekeit is!)

Megemlékezés

Meggyújtasz egy gyertyát este az asztalon,
Szívedbe fájdalom, szomorúság oszon!
Ki tudja miért? – azt mondja a gyertya
Emlékezz azokra, akik már elhagytak.

Kik itthagytak a nehéz földi létben,
Ők meg elmentek egy másik világ elébe.
Vajon kinek jobb most a sorsa?
A kik elmentek vagy akit itt hagytak?

Nézzünk hát sokáig a gyertya fényébe,
Emlékezzünk arra, ki nem lehet körünkben.
Felidézzük azt a sok jót, amit együtt tettünk,
A boldogságot, amit a másik adott nekünk.

Ilyenkor azt érezzük, oly kevés mit adhatunk,
Pedig ez nincs így, boldog volt velünk.
De hiába, ha elment, nem tudunk nyugodni,
Vajon megpróbáltunk mindent megadni?

Nézel a gyertya lobogó fényébe,
S az emlékezés könnyei gyúlnak a szemedbe.
Arra gondolsz, milyen jó lenne, ha csak egy
pillanatra is, de itt lehetne.

De sajnos nem lehet,
S csak könnyezel tovább.
Bár rég történt, oly nehéz felfogni,
És nélküle az egész létet folytatni.

*Balogh Vendel, elítélt
Sátoraljaújhely*

Minden nap
várok...
Senki nem látogat meg,
senki nem küld csomagot...

Néha jön egy levél
a bíróságtól.

Ember nem ír nekem,
nem létezem.

A világnak már halott vagyok,
a zárkám a sírom.

Petrus Ceelen

A szabadultak szeretik a levesben a tésztát. Az alsószenttamási asszonyok összefogva, közös munkával, nagy igyekezettel készítik ehhez az alapanyagot. Úgy látszik, hogy levestésztát nem kell majd az üzletben vásárolni

Magad uram, ha szolgád nincsen! Ha a gondozottaink télen meleget akarnak, akkor fát kell vágniuk, felaprózniuk, begyűjtaniuk... A leghidegebb napokra, segítségül, azért szénnel is tüzelhetnek. Csak takarékosan...

ALSÓSZENTTAMÁSI

ÉLETKÉPEK

Épül, készül az új fajátékkészítő műhely. A lakóházban már nem fért el, no meg a hely kell a leendő kantinnak. A képen kéménykészítés látható, hiszen télen csak fűtött helyiségben lehet dolgozni.

A fajátékkészítő műhely kialakulásáig még sok a teendő. Új kémény, ajtó, ablak, mennyezet, padlózat készítése, illetve átalakítása, hőszigetelése folyik

Életünk legfőbb forrása

Nevezetes ünnepi esemény színhelye volt szeptember 17-én a Mécses Szeretetszolgálat Alsószenttamáson levő telepe. E napon lett felszentelve a kétmillió forint beruházással készült kút és mellé a vízvezetékrendszer. A csaknem száz méter mély kút a hivatalos vizsgálatok szerint, a környék egyik legjobb minőségű vízforrása lett. A rendezvény meghívottaként részt vett több magas rangú vendég is. Tari Ferenc altábornagy úr, a büntetés-végrehajtás országos parancsnoka, az állampusztai, valamint a kalocsai börtönök parancsnokai találkoztak. Továbbá, jelen volt még a hivatásos pártfogói hálózat munkatársa is: Serfőzőné Gedó Edit a Bács-Kiskun Megyei Bíróság hivatásos pártfogója, aki azért is érdekelt az alsószenttamási események miatt, mert több pártfogoltja él ezen a helyen és figyelemmel kíséri visszailleszkedésüket a társadalomban.

Dr. Majzik Mátyás a Mécses Szeretetszolgálat elnöke elmondta az összegyűlt résztvevőknek, hogy e kút és vízvezeték-hálózata is része annak a fejlesztési tervnek, ami működteti a börtönökből szabadultak rehabilitációs otthonát, munkahelyét és biztosítja a megfelelő életkörülményeket a lehetőségekhez mérten.

A katolikus egyház részéről a kútszentelést Csorba József kunszentmiklósi plébános úr végezte. A víz életünk legfőbb forrása, ennek érdekében kérte Isten áldását a kútra és használóira... – Add Urunk, hogy Fiad által szálljon le ebbe a vízbe Szentlélek ereje, hogy mindazok, akik Krisztus halálában temetkeznek a keresztség vizében életre is keljenek Ővele, Krisztus a mi Urunk által... – hangzott el Csorba atya Égi fohásza. Az egybegyűltek közösen mondott imával fejezték be az ünnepi szertartást.

Ezt követően a látogató vendégek megtekintették a lakóépületeket és az ünnepi rendezvény befejezéseként munkabéden vettek részt.

*Katus Ferenc
a rehabilitációs otthon egyik lakója*

ŐSZI REGGEL

Birkózik még álommal a tudat,
de Ő az erősebb,
s engedi agyamig eljutni,
a külső hangokat.

Még magam átadom,
e kéjes lebegésnek,
bár néhány percig tart csupán,
de ágyam melegét feladom.

Bőröm érzi már a hideget,
s ahogy a vérem,
végtagjaim kihűtik,
úgy fázom egyre szüntelen.

Kint az élet,
amit mi úgy nevezünk külvilág,
mit vastag fal és rács választ el,
lassan ébredszik már.

Távoli mozdony sípja veri fel,
újra meg újra a csendet,
s madár hangját sem hallani,
ezen a hűvös reggelen.

A várost, mint egy éles kés,
a köd szeli ketté,
a Nap ragyogására még várni kell.

Mellettünk a piac is csendesebb,
a kofák is fáznak,
eljött hát könnyörtelen az ŐSZ,
s véget vetett a Nyárnak!

*Horváth Lajos
elítélt*

A börtönben
többet tudunk meg Rólad,
mint a templomban.

A sétán a rabokkal
közelebb jutottam Hozzád,
mint a teológiai tanulmányaim során.

A zárkalátogatásaimkor
már Veled találkoztam:
Fogoly voltam,
és Te jöttél hozzám...

Petrus Ceelen

lfj. Lele József

„Azúta böcsülöm a hajléktalanokat.”

Sántikálva jött felém az utcán nemrég az egyik asszony unokatestvérem. Legyintve mesélte, hogy felbukott. Úgy elterült, mint egy kivetett kecskebéka. Még nyekkent is hozzá. Nagysietve próbált fölkelni, mert hogy alig múlt még ötven éves őnagysága. De bizony nem ment az egykönnyen. Csak lassú, nyögésekkel zenésített tápázkodásig futotta volna erejéből, ha ... Igen, ha egy, a közeli kukában guberálgató hajléktalan nagysebesen oda nem nyargal, aki kellő alázattal föl nem segítette volna. De a hajléktalan guberálgató igenis megszakította kenyérkereső főfoglalkozását, és fölségítette a húgomasszonyságát. Nagy sebből vérzett mindkét térde, ami máris sejteti ugyebár, hogy mind a két harisnyája, a térd tájékán nem hogy kiszakadt, hanem teljesen tönkrement. Amíg őnagysága a sebeket a sebtében zsebből előkapott tiszta papírzsebkendőkkkel törülgette, akkor jutott az eszébe, hogy „Jaj, hol a retikülöm, te Jóságos Isten?! Merthogy abban bizony nem kevés pénzecske volt, lévén az én unokatestvérem számlákat befizetni indult, ami ugyebár máma fölér egy ájtatos zsebkönyvbíró körmenettel. Mire fölocsúdott a retikülkeresésből, már a kezében volt. A hajléktalan ugyanis ráakasztotta az éppen szabadon lévő karjára, mintha az el sem repült volna. De pedig tovaszállt az, pénzestől, vagy három mértért. „És képzeld – mondja az én unokatestvérem – még le is porolta a ruhámat. Megkérdezte, hogy nagyon fájnak-e a térdeim. Te, én addig nem szerettem a hajléktalanokat, sem a kukákban keresgélőket. Én eddig észre sem vettem őket. Tudtam, hogy vannak, de oda sem néztem. Ők is csinálták a dolgukat, és meg mentem a magamé után. De most, most mögváltozott róluk az addig, persze nem rossz – véleményem. Visszabicegtem a lakásomba, és új harisnyát véve mégiscsak elmentem leróni a pénzbeni dolgaimat. És képzeld, annyi eszem nem volt, hogy adjak néki egy kis pénzt. Te, ez engemet annyira bánt, hogy el sem hiszed. Még az unokám meg is kérdezte tőlem, hogy adtam-e néki pénzt. És akkor döbbsentem rá, hogy milyenek is vagyunk mi a hajléktalanokkal, a keresgélőkkel; jaj, de szégyellem magamat. De tudod, azúta böcsülöm a hajléktalanokat.”

Hát igen azóta. Pedig ők már nagyon régóta becsülnek minket. Nem kezitcsokolomozgatnak, nem tüsténtkednek fölöslegesen, csak keresgélnek napnap után. Van, aki alapos anyagismeret révén szétválogatja a még használható „lomot”, ami az ő számára éppenséggel nem lom. Ha akad – és akad, nem kevés!

– kidobott kenyérke, kifli, külön zacskóba teszi, a másikba papírt, a harmadikba fölmosórongynak valót, a negyedikbe és a sokadikba olyan ruhadarabokat, cipőket, amelyet kis reparálás, mosás és vasalás után, szépen összehajtogatva visz ki a Cserepes sorra. Egyszer majd csak megveszi valaki, talán éppen egy sors-társa.

A keresgélők között egyre több a fiatal, sőt a nő is. Megszakad az ember szíve, mert így kell tengődniük. De még mindig inkább így él a legtöbbjük, semmint lopásból, ami miatt már nem csak az én unokahúgom, de senki se szeretné, nem böcsülné őket. Sokukat a kuka mellett találja a fölkelő nap, ugyanőket a lenyugvó is. És este megy mind a vackába. Ki az aknák mélyére, ki a lépcsőházak valamelyikébe, ki a száraz csatornába, és csak kevesen olyan helyre, ahol párna és takaró is van.

Utóbban gyakran elgondolkodom: Hol voltak ezek az emberek ezelőtt? De hamar eszembe jut: valahol mind dolgoztatott. Csakhogy a dolgoztatókat a gazdasági föllendülés gyárkapukon kívülre penderítette, és lett belőlük munkanélküli. És család nélküli, egyúttal lakás nélküli hajléktalan, akiket bizony senki sem szeret, mert nem is akarják megérteni őket. Mind egyikükben alkoholistát, drogot, önhibájából kitesztottat lát az átlagember. Nem tagadják ők sem: van közöttük olyan is.

Ismerek nem egy hajléktalant, akit a saját gyermeke dobott utcára, mert néki kellett a lakás. Másikat a felesége vert ki a hajlékból, mert másik emberrel hál. Hasonló sorsok bénítják a jobb érzésűeket, de értük tenni alig tudnak. Nem, mert manapság nemzetünk kétharmada már a fillért is kettéharapja, hogy máról holnapra élni tudjon, a rezsit fizetni tudja. Mégis: a szegény segíti a szegényebbet! A gazdagok meg csak kotlanak a vagyionon, mintha hinnék, hogy a másik világba is magukkal vihetnék. Pedig hát... Mégsem adunk!

Régen is voltak szegények, koldusok. De ennyien, és ilyen megalázó életben egyiket sem hagyták, sem a falvak, sem a városok; és legfőképpen nem hagyta őket veszni az egyház. Az egyház, amely karitászcsoportjaival, és a lelkiégszolgálat áldozatkész tagjaival ma is mindent megtesz értük.

De hol van az állam, hol a pártok, a dúsgazdagok? Jaj, ha ők is fölbuknak egyszer. Vajon „Azután már ők is böcsülnek a hajléktalanokat?” Miért kell, és mire kell még várniuk?...

FIGYELEM! TAGSÁGMEGÚJÍTÁS! IGAZOLVÁNY CSERE!

Közgylésünk 1997. évi egyhangú határozata értelmében tagságmegújításra kerül sor. A tagság megújítása az ez oldal alsó felében közölt **tagságmegújító nyilatkozat** kitöltésével, aláírással (akinél szükséges, egy darab lehetőség szerint 3×3 cm-es fénykép csatolásával) és a Társaság központjába (6753 Szeged-Tápé, Heller köz 6.) való visszaküldésével történik.

Alapszabályzatunk szerint a tagsági díj fizetése kötelező. A tagdíjfizetés alól felmentést kapnak a lelkipásztorok valamint a nyugdíjas tagjaink. A börtönökben tevékenykedő tagjaink: a lelkipásztorok, lelkigondozók, világi munkatársak fényképe, a levelező, adminisztratív munkatársak és a támogató, pártoló tagjaink fénykép nélküli igazolványra jogosultak.

A Közgylés határozata szerint a folyóirataink (Mécse, Jobb Lator) előfizetése ajánlott, mert elősegíti az információcserét, szakmai képzést és lelkeségi alapot biztosít. Aki a Jobb Lator c. folyóiratot előfizeti, az a Mécsest ingyen kapja.

Dr. Majzik Mátyás elnök

Itt leválasztható!

MÉCSES SZERETETSZOLGÁLAT MAGYAR BÖRTÖNPASZTORÁCIÓS TÁRSASÁG TAGSÁGMEGÚJÍTÓ NYILATKOZAT

Alulírott _____

személyazonossági igazolvány száma: _____

lakásom (település, utca, házszám, emelet, ajtó): _____

_____ irányítószám: _____

Postacím (ha nem a lakásomra kérem a küldeményeket) _____

Telefonszám: _____ E-mail cím: _____

Kijelentem, hogy a Társaság Alapszabályát elfogadom és betartom!

A tagságomat megújítva fenntartom!

1998. _____ hó _____-n

_____ aláírás

A Jobb Lator c. folyóiratot előfizetem: **igen/nem** (A nemkívánt válasz törlendő)

Munkahelyem: (ha nyugdíjas, azt írja ide): _____

BELÉPÉSI NYILATKOZAT új tagjelöltek számára

Kérem minden tisztelt érdeklődőt, aki a Mécses Szeretetszolgálat Magyar Börtönpasztorációs Társaság tagja kíván lenni, hogy a **Belépési nyilatkozatot** kitöltve, ha szükséges 3×3 cm-es fényképet (fénykép a börtönön belül tevékenykedő tagjainknak kell küldeni!) mellékelve a Társaság központjába vissza-küldeni szíveskedjen.

Kérem, hogy az érdeklődő levelére vagy telefon vagy E-mail, fax hívására küldött Alapszabályzatunkat alaposan tanulmányozza át és csak ennek ismeretében és tudatos vállalásával küldje el a Belépési nyilatkozatot! A nyilatkozata alapján a felvétele próbaidőre történik. Tagfelvételtől az előterjesztésem alapján a legközelebbi Közgyűlés dönt.

Dr. Majzik Mátyás elnök

Itt leválasztható!

MÉCSSES SZERETETSZOLGÁLAT MAGYAR BÖRTÖNPASZTORÁCIÓS TÁRSASÁG BELÉPÉSI NYILATKOZAT ÚJ TAGJELÖLT SZÁMÁRA

Név: _____

Személyazonossági igazolvány száma: _____

Lakása: _____

Postacíme (ha nem a lakására kéri a küldeményeket) _____

Iskolai végzettsége: _____

Munkahelye (aki nyugdíjas, kérem ezt feltüntetni): _____

A Társaságon belül milyen tevékenységet kíván folytatni: **lelkipásztor, lelkigondozó, világi munkatárs a börtönben, szociális ügyintéző, adminisztrátor munkatárs, a levelező szolgálat tagja, pártoló tag.** (A megfelelőt kérem húzza alá!)

Kijelentem, hogy az Alapszabályt ismerem, a betartását vállalom, és a Mécses Szeretetszolgálat Magyar Börtönpasztorációs Társaság tagja kívánok lenni! Kérem a felvételemet!

1998. _____ hó _____-án

_____ aláírás

Tanulságos levelek

Egy statisztikai vizsgálat olyan, mint Kis Térdszéi Katica Mátyás királynak vitt ajándéka: a két szita közül átadáskor elrepült galamb. Meg is tud belőle valamit az ember, meg nem is. Amit megtud, az is lehet, hogy úgy van, lehet, hogy még sincs úgy, arra meg még kevésbé sem lehet mérget venni, hogy ami most úgy lett, legközelebb is úgy lesz, még ha kívül minden ugyanúgy lenne legközelebb is.

Bár idáig csupa olyat mondtam, ami alapján felesleges és haszontalan dolog a statisztikai elemzések készítése, ám ezután talán tudok olyasmit is mondani, ami alapján hátha mégis érdemes és értelmes vállalkozásnak bizonyul.

Jelenlegi vagy volt fogvatartottak 500 véletlenszerűen kiválasztott levelének vizsgálatával arra kerestünk választ, honnan, miért, hogyan, milyen várakozásoktól, milyen reményektől vezetgetve írnak a Mécses Szeretetszolgálatnak. Persze az is érdekelt bennünket, azokra talál-e rá a segítő szándék, akik felé irányul, és a megtaláltak vajon értik-e, érzik-e, miben is számíthatnak tőlünk segítségre?

A statisztikai adatok alapján kiábrándítóak és elszomorítóak a legelső tanulságok. A levelek bizony megkérdőjelezték minden fáradozásunk értelmét: 65%-ukban „csak” csomagot, 21%-ukban pedig ennél sokkal többet: lakhatási lehetőséget, munkát kérnek szabadulásuk után, néhányan egyenesen családotul. Különösen barátságtalan vonása a vizsgált leveleknek, hogy 26%-ukban egyáltalán nem, 41%-ukban pedig csak semmitmondó, sablonos közhelyekkel indokolják a kéréseket. Levelező társat csak a levelek 15%-ában kérnek, ám ezeknek a leveleknek is mintegy felében jelzik, hogy nem annyira partnert, mint inkább patrónust kívánnának maguknak, vagyis hogy megértő szavak mellett olykor némi csomagcskára is számítanak levelezőjüktől.

Ez a borúra okot adó stádium azonban még csak az az állapot, amikor Katica megfogta, és viszi az ajándékát. Az átadás pillanata az elemzéskor következik be, és ami abból kiderül, attól a kép is derüesebb lesz. Miért?

A különösebb indoklás nélkül csomagot kérő levelek garmada a Mécses rendszeressé vált karácsonyi csomagküldő akciójának köszönhető. Ez annyira átment a köztudatba, hogy még az év más szakában írottakban is erre hivatkoznak.

A lakhatási és munkalehetőséget ugyancsak Mécses helyezte kilátásba szabadulás után olyanok számára, akik el tudják képzelni, hogy az életüket egy darabig tanyasi körülmények között folytassák tovább.

E különösebb körülményeskedés nélkül lényegre térő levelek azt is tanúsítják, hogy ismerik a Szeretetszolgálatot, tudják róla, hogy az is tisztában van a börtönbéli viszonyokkal, nem szükséges hát hosszasan taglalniuk helyzetüket, színezgetniük pedig teljesen fölösleges. Ha azt is figyelembe vesszük, hogy a levelek 74%-a fegyházból érkezett, akkor azt is bizvást állíthatjuk, hogy a Mécses valóban azokat éri el, akiket szándékában volt megcélozni. Külső kapcsolatra valóban ebben a fokozatban vannak a leginkább ráutalva. A Mécsessel szembeni nyíltságjeleként értékelhetjük, hogy a levélírók 1%-a ejti szerét ateizmusa megemlékezésének, 70%-a nem adtajelét, hogy hívő volna, csak 18% utal vallásosságára, és mindössze 10% hangsúlyozza erőteljesen, hogy aktív hitéletet él. E megoszlás a lakosság egészét tekintve is reális lehet. Ám nem csak a statisztikai valószínűség támasztja alá, hogy a 10%-nyi „nagyon vallásos” valóban az, hanem leveleik tartalma is. Gyakran komoly teológiai kérdések, hivatkozott bibliai helyek ihlette egyedi elmélkedések találhatók bennük, és ezek minden esküdözésnél hitelesebben bizonyítják írójuk mély elkötelezettségét.

Összességében tehát azt mondhatjuk, a Mécses benne van a fogvatartotti köztudatban; nagyjában-egészében a róla élő kép is valóság-hű; információi, felhívásai, közleményei eljutnak címzettjeikhez és körükben meghallgatásra is lelnek.

Nincs más hátra: további jó munkát kívánunk maguknak!

Dr. Végh József

A társadalmi szervezetek szerepe az elítéltek rehabilitációjában
Nemzetközi konferencia, 1996. szeptember 5–7, Pécs

Az elítéltek rehabilitációjának jogi és elméleti keretei Horvátországban

Üdvözetemet és hálámat szeretném kifejezni magyar kollégáimnak azért, hogy meghívtak erre a konferenciára, melyre a horvát delegáció különleges szakmai érdeklődéssel tekint.

Azzal a szándékkal csatlakoztunk ennek a találkozó-nak a munkájához, hogy megkíséreljünk megválaszolni a legérzékenyebb kérdést, mellyel minden demokratikus, emberi és szociális állam büntető és társadalompolitikája szembetalálja magát. A kérdés tehát az: Hogyan érjük el az elítéltek sikeres társadalmi visszailleszkedését és miközben ezt tesszük, ténylegesen megvalósítsuk a börtönbüntetésnek, mint büntető szankciónak a célját?

Bár nagyon érdekes lenne megismerni azokat a kritériumokat, melyek szerint az elítéltek rehabilitációját sikeresnek értékeljük – az idő korlátozása miatt, most nem kíséreljük megmagyarázni ennek a jelenségnek egyetlen speciális meghatározását sem. Ezúttal azt kívánjuk bemutatni, hogy a horvát büntető és társadalmi jogi szabályozás normatív alapokon a világ és európai szabványoknak és referenciáknak megfelelően megoldotta ezt a kérdést.

A Horvát Köztársaság Alkotmánya és törvényei garantálják az elítéltek emberi jogait, az előítéletek fokozatosan megszűnnek, az embereket arra ösztönzik, hogy ne bélyegezzék meg egymást, és a kormányzati, valamint a nem kormányzati szervezetek működése is lehetséges.

A büntetés-végrehajtási rendszer nyitva áll a sajtó és a bűnügyi és bünelkövetési jelenségeket tanulmányozó tudomány és szakma képviselői előtt.

A társadalom védelmében és a börtönbüntetések végrehajtásának szabályozására hozott törvényekben a törvényalkotók megnyitották az utat a jogi, társadalmi és pszichológiai segítség számos szempontja és az elítélteknek és családjuknak a büntetés letöltése közbeni, vagy a későbbiekben a szabadulás utáni megsegítése előtt.

Mindezek mellett, az elítéltek sikeres rehabilitációjának minden ismert tényezője megtestesül a jogalkotásban: az elítélteknek joguk van a tanuláshoz, a munkához, a látogatók fogadásához, a vallomástételhez, az egészségvédelemhez, az évenkénti eltávozáshoz a börtönön belül vagy kívül, a családjuk és a különböző hazai és külföldi jótékonyági intézmények által történő meglá-

togatásukhoz, az anyagi támogatáshoz a börtönbüntetés alatt és után, társadalmi intézetben való elhelyezéshez, segítséghez az állásszerzésben, stb.

Horvátországban a büntetés-végrehajtás politikája az úgynevezett nevelési koncepción alapul, mely többek között a büntetés végrehajtását korrekciós típusú nyitott intézetben részesíti előnyben.

Horvátországban a börtönök teljes befogadó kapacitásának 60%-át képezik a nyitott vagy félig nyitott intézetek, míg a kapacitás kisebb részét jelentik a maximálisan zárt fegyházak. A humanizáció és a horvát büntetés-végrehajtási rendszernek a nyitása a társadalmi közösségek felé megkívánta, hogy a börtönszemélyzet szakemberekkel, többnyire társadalmi munkásokkal, pszichológusokkal és oktatókkal bővüljön.

A fent említett szakemberek a horvát korrekciós intézetekben alapvető tényezőjét jelentik az elítéltek rehabilitációjának a támogatásában. Ők képviselik az elítéltek kapcsolatát a külvilággal, különösen a társadalmi szervezetekkel. Ők együttesen segítik az elítélteket abban, hogy megőrizze családjuk kohézióját, összetartását, hogy munkát találjanak és hogy megfelelő, hasznos értelmet adjanak jövőbeni szabad életüknek.

Horvátországban a büntetés-végrehajtási rendszer felügyelete és az elítéltek emberi jogainak a tiszteletben tartásának a kérdése az Igazságügyi Minisztérium, a bíróságok, a különböző parlamenti bizottságok és nem kormányzati szervezetek ellenőrzési és feladatkörébe tartozik.

Ennek illusztrálására hadd mondjuk el, hogy 1991 és 1996 között a horvát börtönöket több mint 50 hazai és külföldi kormányzati delegáció látogatta meg, kb. 50 újságcikk foglalkozott a börtönélettel és a börtönkörülményekkel. A büntetés-végrehajtási rendszer működéséről számos dokumentumfilmet készítettek és mutattak be, és számos szakmai találkozó foglalkozott a bűnmegelőzés és a kormányzati és nem kormányzati szervezetek együttműködéséről ebben a kérdésben. Ezenkívül az Igazságügyi Minisztérium, valamint a Tudomány és Technológia Minisztériuma teljes mértékben támogatja a nem kormányzati szakmai csoportok munkáját, mint például a Horvát Bűnügyi Szövetséget, melyet anyagilag is támogat a kriminológiával és büntetésüggyel foglalkozó tudományos magazinjuk megjelenítésében.

Az előbbieken említettek tehát jó alapot szolgáltatnak az elítéltek sikeres rehabilitációjára.

De sajnos úgy tűnik, hogy mindez az erőfeszítés mégsem jár a megfelelő eredménnyel.

Az elítéltek sikeres rehabilitációjának egyik mérhető paraméterét határozottan azok az adatok jelentik, melyek a visszaeső bűnelkövetésre vonatkoznak. A visszaeső bűnözés aránya Horvátországban, éppúgy mint a legtöbb európai országban évente átlagosan 50-60 % körül mozog. Ez a bűnelkövetők teljes számához viszonyítva magas visszaesési arány komoly figyelmeztetés arra, hogy nagyon makacs és bonyolult problémával foglalkozunk.

A mi véleményünk az, hogy túlságosan egyszerű lenne a választ a már ismert álláspontokban keresni, miszerint az elítéltek nehéz társadalmi rehabilitációjáért a felelősség azt a mélyen gyökerező, hagyományos ellenállást terheli, melyet a társadalmi közösség mutat a börtönök és általában az elítéltek ügye és ebből következően az elítéltek lehetséges rehabilitációjának az eszméje iránt.

Mi sokkal inkább támogatjuk azt a koncepciót, mely a problémát abból a szempontból közelíti meg, hogy az elítéltek rehabilitációja lehetséges, feltéve, hogy az elítélt erre hajlandó, és anélkül akarja megváltoztatni korábbi bűnöző életmódját, hogy ezzel megerősokolná saját személyiségét.

Következésképpen a rehabilitáció lehetségeségére vonatkozó válaszuk Igen, de csakis minden egyes elítélttel együttműködve.

Úgy gondoljuk, hogy a társadalom bármely a bűnmegelőzésre irányuló önszerveződése és a rehabilitációs folyamat bármilyen támogatása nem fog a várt eredménnyel járni, ha nem veszi figyelembe az elítélt akaratát és nem rendelkezik semmiféle ismerettel az elítéltek egyéni igényeire vonatkozóan.

El kell fogadnunk azt a tényt is, hogy az elítéltek bizonyos része egyszerűen állandó életstílusának választotta a bűnöző életvitelt. Jogukban áll választani és fel kell őket készíteni arra, hogy vállalják érte a felelősséget.

Így tehát a sikeres rehabilitáció első hipotézise, feltevése az elkövető személyiségének alapvető kriminológiai, társadalmi és pszichológiai analízise, mely a hatékony program kiindulópontjaként szolgálhat. Az ilyen program folyamatát az elítélttel együtt kell megtervezni, akinek bizonyos segítséggel és támogatással motiválnak kell lennie abban, hogy teljesítse a korábban elfogadott program feladatokat. Ezzel az elítélttel saját rehabilitációs folyamatának aktív részesévé tehetjük és elkerülhetjük az olyan kapcsolatot, mely az elítélttel egy tárgyként kezeli, melyen az elnyomó állami hatóságok végrehajtják a börtönbüntetést. Természetesen nagyon sok problémával találkozhattunk e folyamat során. Például az elítéltek pszichológiai diagnosztikáját végző horvát központban megállapították, hogy az egy évnél hosszabb börtönbüntetésre ítélt férfiak 70%-a pszichopátiásan felépített személyiségű, aki börtönbüntetése idején nincs tudatában a bűncselekménye társadalmi súlyával és saját felelősségének, és nem érez megbánást sem a következmények miatt. Ezek az elítéltekből teljes mértékben hiányzik bűnösségük belátása és a börtönbüntetést a társadalom bosszújaként élék meg.

Rendszerint a társadalom azt várja el, hogy a börtön feladata az, hogy megváltoztassa ezeknek az elítélteknek a hozzáállását és társadalmilag elfogadható magatartású emberi lényé változtassa őket. De a humánus törvénykezéssel rendelkező civilizált állam tiszteletben tartja a modern penológia elveit és ezért tagadja, hogy a korrekciós intézeteknek joguk van beavatkozni az elítélt személyes integritásába és hogy szükségtelenül erőszakot alkalmazzanak az elítéltekkel szemben. Ha ezt az álláspontot helyesnek fogadjuk el ahhoz, hogy elvezessen minket a kívánt célhoz – az elítéltek rehabilitációjához –, akkor először is, a büntető politika és a büntetés-végrehajtási rendszer további humanizációján kell dolgoznunk.

A mi véleményünk szerint a büntetés-végrehajtási rendszernek tükröznie kell a társadalmak arcát, mégpedig nem annak sötét oldalát. A demokratikus társadalmi jogállam működtetését ki kell terjeszteni a börtöncellákra is, mert ez az egyetlen módja annak, hogy meggyőzzük az elítélteket arról, hogy a társadalom, mely megfosztotta őt a szabadságától, érdemes arra, hogy visszatérjen soraiba és hogy érdemes ennek a társadalomnak a törvényei, szabályai, elvei szerint élnie.

Emiatt mi olyan programok iránt érdeklődünk, mely az elítéltek rehabilitációjával a fent említett álláspont szerint foglalkozik. Szükséges, hogy erőfeszítéseinket olyan programok kidolgozására irányítsuk, melyek bevonják az elítélteket a külső világban, annak szabályaiba és amely segítheti őket abban, hogy elsajátítsák azokat a tudnivalókat és képességeket, melyek szükségesek a sikeres és társadalmilag elfogadható élethez a börtöncellákon kívül.

Minthogy a szabadság és nem a börtön az a hely, ahol az elítélteknek bizonyítania kell, hogy készek-e és hajlandók-e a törvények szerint élni.

Szilárdan hisszük, hogy ez a konferencia jó lehetőséget kínál arra, hogy megismerjük az erre vonatkozó külföldi pozitív tapasztalatokat és hogy az önök segítségével bevezessük azokat a horvát gyakorlatba.

Paško Romić–Višnja Bunata Blagović

A Humanitás Bűnmegelőzési és Társadalmi Beilleszkedést Segítő Társaság jóvoltából közöljük

FIGYELEM! IDŐPONTVÁLTOZÁS!

A novemberben tervezett börtönpasztorációs konferencia új időpontja: 1999. április 8–9–10.

(Az időpont módosításra technikai okok és a szervezési lehetőségek jelentős bővülése miatt került sor. Meggyőződésünk, hogy az időpont módosítása miatti kellemetlenségeket, a konferencia tartalmának mélyülésével, színvonalának emelésével, a meghívottak körének bővülésével kárpótolhatjuk.)

M E G H Í V Ó

Börtönpasztorációs konferencia 1999.

április 8–9–10-én Szegeden

a Mécses Szeretetszolgálat Magyar Börtönpasztorációs Társaság és a magyar Büntetés-végrehajtási Szervezet közös szervezésében kerül megrendezésre, melyre tisztelettel és szeretettel meghívjuk Önt, vezetésével dolgozó munkatársait, a társadalmi szervezeteket és önkénteseit, az elítéltekkel és a szabadultakkal foglalkozókat, értük imádkozókat és minden érdeklődőt!

A konferencia megrendezésének aktualitását nyújtja az a tény, hogy a Mécses Szeretetszolgálat Magyar Börtönpasztorációs Társaság MÉCSSES című, az elítélteknek készült folyóirata 1999-ben már a 10. évfolyamát, a JOBB Lator című, a „szakmának” szóló börtönpasztorációs lelkiségi, elméleti és módszertani folyóirata pedig ez évben az 5. évfolyamát éli.

A konferencia 1999 évi megtartásával hozzájárulunk a 2000. JUBILEUMI SZENT ÉV sikeres előkészítéséhez és megünnepléséhez.

A konferenciát három témakörben rendezzük:

- 1.) Teológiai: Bűn és a bűnhődés; Krisztus a világ lekipásztora; Keresztúti ájtatosság a megvetettekért; Jobb Lator a Krisztusra mutató példaképünk; Ökumenizmus a börtönpasztorációban; Szerzetesrend a börtönben?; Teológiai tanfolyam az elítéltek körében; Liturgia a börtönben, stb.
- 2.) A gyakorlati börtönpasztoráció; Sajtóapostolkodás, Levelező szolgálat; Utógondozás; Társadalmi rehabilitációs otthonaink; A Büntetés-végrehajtás és a börtönpasztoráció együttműködése; Börtönpasztoráció a büntetés-végrehajtás szemével, stb.
- 3.) Jogi, elméleti: Az elítéltek státusa, jogai, kötelességei; Utógondozás és prevenció, Mit nevezünk börtönpasztorációnak?; Történelmi egyházak – szekták; Börtönpasztoráció mint bűnmegelőzés; Életfogytiglani szabadságvesztésre ítélték és a börtönpasztoráció; A börtönpasztoráció és más szervezetek együttműködése; Állam és a börtönpasztoráció; Finanziális kérdések, stb.

A konferenciára előadónak és résztvevőnek jelentkezni lehet a Mécses Szeretetszolgálat Magyar Börtönpasztorációs Társaság központjában (vagy a külföldi büntetés-végrehajtási szervezetek jelentkezhettek a Magyar Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnokságán is).

A jelentkezéseket regisztráljuk, visszajelzéssel élünk és a továbbiakban a meghívókat, a tájékoztatókat közvetlenül postázzuk.

Mécses Szeretetszolgálat Magyar Börtönpasztorációs Társaság központja:

H-6753 Szeged-Tápé, Heller köz 6.

Telefon: 36-62/495 592 Fax: 36-62/497 260

E-mail: mecses_majzik@tizsanet.hu

JOBB LATOR a Mécses Lelkiség lapja

Kiadja: a Mécses Szeretetszolgálat Magyar Börtönpasztorációs Társaság katolikus börtönellekipásztori szolgálata
Alapító főszerkesztő: Dr. Majzik Máttyás – Szerkesztőség: 6753 Szeged-Tápé, Heller köz 6. Telefon: 36 62 495-592;

Fax: 36 62 497 260; E-mail cím: mecses_majzik@tizsanet.hu http://www.tizsanet.hu/mecses_majzik/

ISSN 1218-4284

Előfizetés egy évre: Belföldön 500 Ft, külföldön: 10 USA\$ vagy ennek megfelelő értékű más valuta

Nyomdai kivitelezés: Agapé Kft. Ferences Nyomda és Könyvkiadó, Szeged